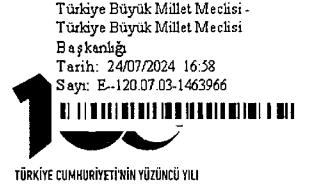

T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

ACELE

Sayı : E-72079556-610-12135453

Konu : Soru Önergesi (7/11851)

7/11851 GK 109

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 17.05.2024 tarihli ve 1429564 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan Erzurum Milletvekili Sayın Meral DANIŞ BEŞTAŞ tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/11851 Esas Numaralı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Mahinur ÖZDEMİR GÖKTAŞ
Bakan

Ek: 7/11851 Cevap Metni (2 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: D1B6A7A6-BB3F-40C4-89C0-38B4EC3DE1A0

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/ashb-ebys>

Eskişehir Yolu Söğütözü Mah. 2177. Sk. No:10/A Pk: 06510 Çankaya/ ANKARA
KEP Adresi : ashb@hs01.kep.tr

Bilgi için:Samiye BULUN
Çocuk Gelişimcisi
Telefon No:(312) 705 58 09

Erzurum Milletvekili Sayın **Meral DANIŞ BEŞTAŞ**'a Ait **7/11851** Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Bakanlığımız tarafından çocuklarımızın ve gençlerimizin sağlıklı gelişimini temin etmek amacıyla, çocuklarımızın üstün yararı ilkesi doğrultusunda risklere karşı güçlü ve duyarlı nesiller yetiştirmek üzere koruyucu, önleyici ve destekleyici çalışmalar yürütülmektedir.

Bakanlığımızca çocuğa yönelik her türlü istismarla etkin mücadele edilmektedir. Bir çocuğun bile istismara uğramaması için çalışmalarımız devam etmektedir.

4721 sayılı Medeni Kanunun 124 üncü maddesinde evlilik yaşı ile ilgili hususlar yer almaktadır. Evlilik yasal bir süreç olup ilgili kanunda da belirtildiği üzere 15 yaşını doldurmamışla gerçekleşen birliktelikler suç teşkil etmektedir ve ceza yasasında da cezai müeyyideleri hükme bağlanmıştır.

6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun'un "Harçlar ve masraflardan, vergilerden muafiyet ve davaya katılma" başlıklı 20 nci maddesinin 2 nci fıkrasında yer alan; "*Bakanlık, gerekli görmesi hâlinde kadın, çocuk ve aile bireylerine yönelik olarak uygulanan şiddet veya şiddet tehlikesi dolayısıyla açılan idarî, cezaî, hukukî her tür davaya ve çekişmesiz yargıya katılabilir.*" hükmüne istinaden Bakanlığımız açılmış davalara katılmaktadır.

Bakanlığımız tarafından, Cumhuriyet Başsavcılıklarınca yürütülen soruşturma dosyalarına, 6284 sayılı Kanun kapsamında davaya müdahillik hususunun değerlendirilebilmesi için soruşturma sonucunun Bakanlığımıza tebliğ edilmesi talepli dilekçe sunulmaktadır. Soruşturma sonucunun tebliği halinde, soruşturma sonucunda dava açılmış ve iddianame düzenlenmişse Bakanlığımızca davaya müdahillik hususu değerlendirilmekte, soruşturma sonucunda kovuşturmayla yer olmadığına karar verilmesi halinde Bakanlığımızca bu karara itiraz hususu değerlendirilmektedir.

Adli süreçlere ilişkin yargılama aşamaları sonuna kadar titizlikle takip edilmekte olup 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanunu ve 6284 sayılı Ailenin Korunması ve Kadına Karşı Şiddetin Önlenmesine Dair Kanun kapsamında mağdurlara yönelik derhal koruyucu ve önleyici tedbirler alınmakta, mağdurlar hakkında sosyal inceleme yapılarak gerekli destek sağlanması için ilgili birimlere bilgi verilmektedir.

Bunun yanı sıra, Bakanlığımıza gerek mahkemeler tarafından gerekse vatandaşlar tarafından 6284 sayılı Kanun kapsamındaki ihbar edilen olaylar ve Bakanlığımızın ilgili birimleri tarafından basın yayın organlarının haberleri üzerinde yapılan tarama sonucu 6284 sayılı Kanun kapsamına giren basın haberleri, hukuki sürecin başlatılması ile takibinin ve gerekli mesleki çalışmaların yapılması için derhal İl Müdürlüklerimize bildirilmektedir.

Bu çerçevede, Bakanlığımıza intikal eden çocuğun ihmali ve istismarı ile ilgili herhangi bir bilgi veya ihbarda anında harekete geçilerek çocuklar ve aileleri hakkında gerekli sosyal inceleme yapılmakta ve uygun sosyal hizmet modellerinden yararlandırılmaktadır. Çocukları istismar eden kişiler hakkında suç duyurusunda bulunulmakta ve Bakanlığımızca olay yakından takip edilerek davalara müdahil olunmaktadır.

Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklarımıza korunma, bakım ve psikososyal destek hizmeti vermek üzere Çocuk Evleri Sitelerimiz ihtisaslaştırılmıştır.

İhtisas kuruluşlar çocukların temel gereksinimlerini karşılamak; fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise

aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

İstismara uğrayan ya da uğradığı düşünülen çocukların ikincil örselenmelerini önlemek amacıyla adli görüşmeleri ile adli ve psikiyatrik muayenelerinin yapıldığı, sosyal gereksinimlerinin karşılandığı Sağlık Bakanlığına bağlı Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) kurulmuştur.

Çocuğa yönelik ihmal, istismar, şiddet vb. vakalarının önlenmesi, koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin bir şekilde planlanması ve uygulanabilmesi, ilk andan itibaren çocuğun yüksek yararı doğrultusunda vaka yönetiminin doğru planlanması, sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi ve mağdur çocuk ve ailesinin ikincil örselenmelerinin önlenmesi amacıyla nitelikli eğitimler almış, deneyimli ve farklı meslek disiplininden gelmiş Uzman Müdahale Ekipleri 81 ilimizde oluşturulmuştur.

Diğer taraftan TÜİK verilerine göre 18 yaşından önce gerçekleşen resmi evliliklerin yoğun olduğu illerde 2019 yılından bu yana “Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planı” çalışmaları yürütülmektedir. Hâlihazırda 28 ilde İl Eylem Planı yürürlüğe konmuştur. Eylem Planlarında ebeveyn farkındalığının artırılması, erken yaşta evliliklerin araştırılması, görsel ve yazılı materyallerin hazırlanması, kız çocuklarının rol model kadınlarla buluşturulmasına yönelik faaliyetlere yer verilmiştir.

Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele için 2020-2023 yıllarında yürütülen çalışmalardan bazıları aşağıdaki gibidir:

- Bakanlığımız ile Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF) arasında dezavantajlı çocukların korunmasına yönelik “2020 Ortak Çalışma Planı” ve “2021-2022 Ortak Çalışma Planı” imzalanmış olup Planda erken yaşta ve zorla evliliklerin önlenmesine yönelik faaliyetlere de yer verilmiştir.
- 2022 yılında Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planı olan iller ile erken yaşta evliliklerin yaygınlığının yüksek olduğu illerden 140 personele Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarının Desteklenmesi konulu eğitim verilmiştir. Eğitim Programının içeriği şu şekildedir: “Çocuk Hakları”, “Erken Yaşta Evlilikler”, “Erken Yaşta Evliliklerin Sağlık Sonuçları”, “Dünyadan ve Türkiye’den İyi Uygulama Örnekleri”, “Yerel Eylem Planı Hazırlama Eğitim Modülü”.
- 2023 yılında deprem illeri de dâhil olmak üzere İl Eylem Planı bulunan illerin İl Müdürlüklerinde görev yapan toplam 100 yönetici ve profesyonele yönelik “Erken Yaşta ve Zorla Evliliklerle Mücadele İl Eylem Planlarının Desteklenmesi Çalıştayı” gerçekleştirilmiştir.

Soru önergesinde yer alan diğer konular, Bakanlığımız görev ve faaliyet alanında olmadığından değerlendirilememiştir.